

דין כהן הלומד רפואה

השאלה:

"כהן שלומד חכמת הרפואה, שבדאי מטמא למתים בעסקו בנתוח, אם מחוייב הרב לאסור לקרותו לתורה".

השיבה:

יסוד האסור הוא הנפסק בשולחן ערוך, אורח-חיים, סימן קכ"ח ס' מ"א: "נטמא למת, שאינו משבעת מחי מצוה, פסול מן הדוכן ומן מעלות הכהונה עד שישוב ויקבל שלא יטמא עוד למתים".

צדדים להקל:

- א. מי שלומד חכמת הרפואה יש לחשבו לשוגג, כי אולי סבור כיון שעוסק בלמוד ויכל על ידי זה לרפאות אחרים – שרי (שו"ת יהודה יעלה סי' מ"ז).
- ב. אם מדובר במחי עכו"ם – יתכן, שסובר הכהן כדעת היראים, שבמת נוכרי לא שייך אפילו טומאת מגע, ואף שכל הפוסקים חולקים עליו, בכל זאת יש לחשבו כשוגג (שם).
- ג. כשידוע שלא מקבלים את התוכחה קיים הכלל "מוטב יהיו שוגגין ואל יהיו מזידין". ואף שבדבר המפורש בתורה יש למחות גם אם לא יקבל (רמ"א, אורח חיים, סי' תר"ח ס' ב'), אולי דין זה אינו בגדר מפורש בתורה, כי שיטת הראב"ד היא שכהן, שנטמא פעם למת, אינו מוזהר עוד מלהטמא שנית. אף שאין הלכה כמותו, על כל פנים אין זה כמפורש בתורה, וגם טומאת נכרי איננה כמפורשת בתורה.
- ד. דעת הסמ"ג, שמצוה לא לומר דבר שאינו נשמע (ועי' בשו"ת מהר"מ שיק חלק אורח חיים סימן ש"ג בגדון). וכהן זה בודאי לא ישמע לעזוב חזק למודיו ופרנסתו.

כסקנות:

בשו"ת יהודה יעלה שם כתב: "מצוה וחובה לדבר עמו רכות ולהראות לו הדין בשולחן ערוך, שזהו כבודו שחלק לו המקום בקדושת כהונתו, שיקבל עליו בפני בית-דין, שלא יטמא עוד למתים".

"ובענין לקרחת לתורה, היות וידוע, שעובר על הלאו דלא יטמא בכל יום, אם נקרא לתורה ככהן צדיק, נמצא שאנו מחזיקים ידיו ומסייעין לו בשטתו. על כן מצה לומר להסגן שלא יקראוהו, ורק אם ידע הסגן, שלא ישמע לו, אזי מוטב יהא שוגגים".

(שו"ת מלמד להועיל, חלק אורח חיים, סימן ל"א)

מקורות נוספים:

שבת מיהודה, שער ראשון, פרק י"ג אות ז' ואילך; הרפואה והיהדות, פרק 21; הדרום, אלול תשכ"א; הכנוס הששי לתורה שבע"פ (מוסד הרב קוק), עמ' ע"ה; מחניים, קכ"ג, עמ' ק"כ; שו"ת מלכי בקדש, חלק ג', עמ' 9 ועמ' 153; ועוד.